

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Quinta Quaestione. De discrimine peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

magnam gloriam sequitur afflictio, filius moritur, sed rursus
 noua præmia, filius mortuus resuscitatur. Hoc exemplo ma-
 gistratur mulier, & latius spargitur fama doctrinæ Eliæ. Iam
 quam multa ingentia bona opera primum officium, quod præ-
 xerunt in alendo Propheta, pepererit, considera etiam cumulum
 procerum. Non solum aitur familia, sed etiam eruditur à Prophe-
 ta de uero cultu Dei, & de uita æterna, & custoditur multipliciter ad-
 uersus Diabolum, filius resuscitatus sit huius Prophetæ discipulus,
 ut procul dubio postea uiliter seruiuit Ecclesiæ: Etiam exigua ope-
 ratione multo maioribus orantur, quam pro debito, ac necesse
 est bonos sanctos fateri idem, quod Iacob inquit Genes. 32. Minor
 sum omnibus miserationibus tuis. **C A E T E R V M** etsi oportet
 esse incogitam nouitatem, sicut Paulus inquit: Superinduemur, si ta-
 men non uidi reperiemur: tamen semper agnoscat cor, quod dicit
 Psal. Non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens. Item: Delicta
 quæ intelligit? & sciat nostras uirtutes non esse pretium uitæ æternæ,
 sed hoc certo dari propter mediatorem: Sicut Paulus inquit: Do-
 num Dei uita æterna. Et Christus inquit, Iohan. 6. Hæc est uoluntas
 Patris, ut omnis qui uidet Filium, & credit in eum, habeat uitam
 æternam. Hanc uocem sibi pia mens in uera penitentia proponat, &
 propter Mediatorem certo expectet uitam æternam. Nec potest fides
 in dubiis rebus, Mediatore, & nostris meritis, ut perita conscientia
 uideat reddere potest.

DE QVINTA QVÆSTIONE.

De discrimine peccatorum.

QUOD dictum sit in renatis manere peccata, necesse est tradi discrimi-
 ni. Nam hos qui ruunt in delicta contra conscientiam, certum
 est non manere in gratia, nec retinere fidem, iusticiam, Spiritum san-
 ctum, nec potest stare cum malo proposito contra conscientiam fides,
 nisi fiducia acceptationis diuinæ. Sunt enim prorsus contrarij mo-
 tus, nec potest existeri inuocatio cum mala conscientia quæ fugit De-
 um, sicut dicitur 1. Iohan. 3. Si cor nostrum nos non condemnat, fi-
 dem habemus ad Deum. Ideo tenenda est regula, quod necesse sit
 inuocantibus esse iusticiam bonæ conscientia, ut 1. Timoth. 1. di-
 citur: Summa mandati est, dilectio ex corde puro, conscientia bona,
 & fide non ficta. Et in eodem capite: Milita honestam militiam, ha-
 bens fidem & bonam conscientiam. 2. Corinth. 1. Gloriatio nostra
 hæc est, testimonium conscientia nostræ. 1. Petr. 3. Conscientiam
 habentes bonam. **Q**UOD autem excidant ex gratia, & effun-
 dat fidem & Spiritum sanctum, & fiant rei iræ Dei & æternarum præ-
 diarum,

narum, qui admittunt delicta contra conscientiam, id multe sententia clare testantur. Galat. 5. Manifesta sunt opera carnis, adhibere, scortatio, impudicitia, idololatria, Talia facientes, regnum Dei non possidebunt. Vocat manifesta opera, quia contra conscientiam sunt. 1. Corinth. 6. Ne eretis, nec scortatores, nec idololatri nec mœchi, possidebunt regnum Dei. Vbi nominatim Paulus hinc innatur, qui cum antea fuissent obnoxij talibus vitijs, tam veni-cti erant: his præcipit, vt retineant bonam conscientiam, & non perituros esse, si perseverent in prioribus vitijs. A 3. Rom. octavo. Si secundum carnem viueris, moriemini, si autem spiritu mortificabitur, viuetis. Hic tradit Paulus discrimen. Inter in renatis multa interiora mala, videlicet, quædam caligo & pœn nobiscum nascens. Et si enim incoata est lux & incoata obedientia, tamen adhuc fides vt scintilla exigua in densis tenebris lucet, quæ fidue luctatur cum dubitationibus, & eis repugnat, nec tantum timor Dei, non tanta fiducia & dilectio, quantam esse oportet. Unde, multiplices vitiosus affectus sunt, admiratio & fiducia sui, de varijs motus, flammæ libidinum, incendia iniusta iræ & ambitionum, vt fuerunt in Maria & Aarone aduersus Moysen. Pœnæ plurimæ manent in sanctis omissionis peccata, vt vulgo vocantur, est, neglectiones officij & errata œconomica, politica & Ecclesiastica, quæ tamen non sunt contra conscientiam in pijs, qui fidem & diligentiam præstant, quantam fere præstare possunt. Quia vero vitiosus affectibus repugnant, & credunt sibi propter Filium Dei donari infirmitatem, ideo manent in gratia, & retinent fidem & Spiritum sanctum. Hoc sentit Paulus cum inquit, Si actiones carnis spiritu mortificabitur, viuetis. **E s t q u e** singularis emphatica ait: Spiritu mortificabitur: Vocat enim nos ad acre certamen, nos repugnare vitiosis cupiditatibus, & quidem Spiritu, id est, virtutibus, timore & fide incensis verbo Dei à Spiritu sancto. Accendens mandatum Dei & pœnas. cogitet quanta res sit ira Dei, & exemplum intueatur lapsorum, vt Saulis & aliorum qui non sunt reuerentiam credat Deo placere obedientiam, & petat auxilium & gubernationem, sicut scriptum est, Sine me nihil potestis facere. Item: Perit dabitur vobis. Quanto magis Pater vester cœlestis dabit Spiritum sanctum petentibus. Et sicut toties dicitur in Psalmis, Adiuua me saluus ero. Item: Fac cum seruo tuo secundum misericordiam tuam & iustificationes tuas doce me. Item: Cor mundum crea in me Deus, id est, recte sentiens de Deo, purificatum fide, Et Spiritum rectum & est firmum, non dubitantem, innoua in visceribus meis. Ne abijce me à facie tua, & Spiritum sanctum tuum, id est, regentem omnes

non auferas à me. Redde mihi læticiam salutaris tui, & spiritu
 spali, id est, spontaneo, non defugiente certamina & pericula,
 fructus me. Sic Ioseph repugnabat illecebris dominæ: Sic
 uitas se confirmabat, ne æmulatione incenderetur aduersus Dau-
 id; Sic David se reprimebat, ne Saulem interficeret: Sic se susten-
 det, ne frangeretur desperatione pulsus in exilium. Ita docet Pau-
 lus Rom. 6. Non regnet peccatum in mortali corpore vestro, & vide-
 re fontem verbum ex Genesi: Sub te erit appetitus eius, & tu domi-
 neris ei. Nam verbo dominandi non significatur otium & ignauia,
 sed impetus Spiritus sancti & diligentia voluntatis. Ioseph intuens
 mandatum Dei, & prospiciens pœnas, scandala & alias ruinas, quæ
 secuta erant, repugnabat illecebris. Petit etiam gubernationem diui-
 nam, & addit suam diligentiam, præcipit oculis, ne temere vagentur,
 vitæ salutem, occasiones, ne in laqueis Diaboli hæreat. Hanc di-
 ligentiam pij intelligere & præstare discant, & considerent non sine
 castis dicitur esse: Tu domineris, non regnet peccatum. Cum pec-
 catum dominatur, affert multiplicem perniciem & iram Dei, ac æter-
 nam mortem: E contra vero cum non dominatur, retinent pij dona-
 tum iusticiam & fidem. Ideo inquit Paulus: Si spiritu actiones carnis
 mortificabis, viuetis. Dixi quæ peccata manent in renati-
 uitate, scilicet, quædam interiora mala, quibus ipsi repugnant: Sed cum
 peccata contra conscientiam admittuntur, effunditur & perturbatur
 Spiritus sanctus, & amittitur gratia, & excutitur fides, id est, fiducia
 misericordiæ. Hoc vult Paulus, cum inquit: Si secundam carnem vi-
 ueritis, moriemini, id est, si obœdieris vitiosis cupiditatibus, eritis rei
 iræ Dei & mortis æternæ. Eodem loco inquit: Qui aguntur Spiritu
 sancto, hi sunt filij Dei: sed ruentes contra conscientiam, effundunt
 & perturbant Spiritum sanctum, desinunt igitur esse filij Dei. Sicut &
 inueniunt supra citatæ testantur. 1. Cor. 6. Ne erretis, scortatores,
 &c. Et Iohan. inquit: Qui peccatum facit, ex Diabolo est, id est, est
 in potestate Diaboli, reus iræ Dei, & æternæ pœnæ, & impellitur à
 Diabolo ad multiplicia peccata. Hæ tristissimæ comminationes hor-
 rant nos ad frænandos vitiosos impetus, ne excidamus à donata
 gratia. Nec opus est huc afferre disputationes de prædestinatione,
 sed subicimus de voluntate Dei ex perspicuo verbo Dei.

DE ARGVMENTIS AD-
 VERSARIORVM.

PLAIN & clare docemus, oportere in homine existere noticiam
 articulorum fidei: Item contritionem, bonum propositum ac
 iocundam dilectionem. De his dimicant aduersarij, quæ tamen fate-
 mur